

Uchwała nr XII/90/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 16 października 2025 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Dobromierz kredytu długoterminowego w kwocie 10.400.000,00 zł, zaciąganego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn.zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Jacek Kalus — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Małgorzata Rybińska — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości spłaty przez Gminę Dobromierz kredytu długoterminowego w kwocie 10.400.000,00 zł, zaciąganego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 13 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do zadań izby należy między innymi wydawanie na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, opinii o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.

Wójt Gminy Dobromierz wnioskiem z dnia 1 października 2025 r. (SKG.3041.3.2025) wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty przez Gminę Dobromierz kredytu długoterminowego w wysokości 10.400.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w celu wydania opinii dokonał analizy następujących dokumentów:

- 1) uchwały Rady Gminy Dobromierz Nr X/61/24 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie budżetu Gminy Dobromierz na 2025 rok, ze zmianami;
- 2) uchwały Rady Gminy Dobromierz Nr X/60/24 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Dobromierz, ze zmianami;
- 3) sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Dobromierz za 2024 r. i II kw. 2025 r.

Analiza przedłożonych materiałów pozwoliła ustalić, co następuje:

Budżet Gminy Dobromierz za 2024 r. zamknął się deficytem w kwocie 885.875,82 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 3.704.948,72 zł. Dochody ogółem zrealizowano w wysokości 48.989.972,18 zł (dochody bieżące: 38.276.612,03 zł, dochody majątkowe: 10.713.360,15 zł), a wydatki ogółem zrealizowano w wysokości 49.875.848,00 zł (wydatki bieżące: 35.605.310,34 zł, wydatki majątkowe: 14.270.537,66 zł). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 2.671.301,69 zł. Gmina w 2024 r. zaciągnęła kredyt bankowy w kwocie 2.700.000,00 zł oraz dokonała spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 280.220,50 zł. Zadłużenie gminy na koniec 2024 r. wyniosło 25.870.297,50 zł, tj. 52,81% wykonanych dochodów ogółem. Powyższe zostało potwierdzone sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

W uchwale budżetowej gminy, według stanu na dzień 30 września 2025 r., dochody ogółem zaplanowano w kwocie 71.791.399,92 zł, z tego: dochody bieżące 38.315.761,88 zł, dochody majątkowe 33.475.638,04 zł. Wydatki ogółem zaplanowano w kwocie 78.333.747,72 zł, z tego: wydatki bieżące 37.137.892,04 zł, wydatki majątkowe 41.195.855,68 zł. Deficyt budżetu w wysokości 6.542.347,80 zł oraz rozchody budżetu

w wysokości 6.674.800,00 zł, w tym z tytułu wcześniejszej spłaty istniejącego zadłużenia w kwocie 6.400.000,00 zł, przy zastosowaniu art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), zwanej dalej "u.f.p." zaplanowano sfinansować przychodami w wysokości 13.217.147,80 zł pochodzącymi z tytułu kredytu będącego przedmiotem wniosku w kwocie 10.400.000,00 zł oraz środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. w kwocie 2.817.147,80 zł. Stosownie do art. 243 ust. 3b pkt 1 u.f.p. ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 u.f.p. nie stosuje się do następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty. Zgodnie natomiast z art. 243 ust. 5 u.f.p. ustalenie spełnienia warunku określonego w art. 243 ust. 3b pkt 1 u.f.p. następuje na podstawie danych przedstawianych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przy czym, określając łączny koszt obsługi długu związany z danym zobowiązaniem, należy uwzględnić koszty, które jednostka jest obowiązana zapłacić, w szczególności odsetki, opłaty i prowizje. Z objaśnień do wieloletniej prognozy finansowej (według stanu na dzień 30 września 2025 r.) oraz harmonogramu spłaty zobowiązań załączonego do wniosku w sprawie wydania opinii wynika, że wcześniejsza spłata posiadanych zobowiązań dotyczy obligacji wyemitowanych w latach 2018-2019 i przypadających do spłaty w latach 2026-2032. Koszty obsługi kredytu planuje się na niższym poziomie (1.730.000,00 zł) niż koszty obsługi spłacanych wcześniej zobowiązań (1.744.000,00 zł).

Za I półrocze 2025 r. budżet gminy zamknął się deficytem w kwocie 2.444.175,20 zł (przy planowanym w kwocie 2.351.482,82 zł). Dochody ogółem zrealizowano w wysokości 26.249.093,21 zł (23,55% planu), z tego: dochody bieżące 21.782.488,24 zł (52,39% planu), dochody majątkowe 4.466.604,97 zł (6,39% planu), w tym ze sprzedaży majątku 111.111,40 zł (3,77% planu). Wydatki ogółem zrealizowano w wysokości 28.693.268,41 zł (25,22% planu), z tego: wydatki bieżące 18.305.509,47 zł (50,57% planu), wydatki majątkowe 10.387.758,94 zł (13,39% planu). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 3.476.978,77 zł, przy planowanej nadwyżce operacyjnej w kwocie 5.381.829,35 zł. W okresie sprawozdawczym gmina dokonała spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 137.400,00 zł (50,00% planu).

Zgodnie z uchwaloną wieloletnią prognozą finansową na lata 2025-2035 (wg stanu na dzień wydania opinii) przewidywana na koniec 2025 r. kwota długu wyniesie 29.595.497,50 zł, co stanowi 41,22% planowanych dochodów ogółem. Z prognozy kwoty długu ujętej w wieloletniej prognozie finansowej wynika, że w latach spłaty kredytu dług gminy będzie się stopniowo zmniejszał (aż do jego pełnego wygaśnięcia w 2035 roku), a źródłem spłaty długu będą prognozowane nadwyżki budżetu. Spłata zaciąganego kredytu planowana jest w latach 2027-2035. Planowane w 2025 r. spłaty zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, stanowią 5,92% planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy uwzględnieniu dopuszczalnego wskaźnika spłaty, o którym mowa w art. 243 u.f.p., wynoszącego 18,68%. Również w kolejnych latach objętych prognozą, w tym w latach spłaty przedmiotowego kredytu, wyliczona w oparciu o prognozowane wartości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., zostanie zachowana.

Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi). W latach 2026 - 2035 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach od 3,57 mln zł do 14,2 mln zł, przy przewidywanej w 2025 r. nadwyżce operacyjnej w kwocie 1,18 mln zł oraz wykonanej w 2024 r. na poziomie 2,67 mln zł. Skład Orzekający zwraca ponadto uwagę, że z uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej ze zmianami wynika, że dochody majątkowe z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje w latach 2026 - 2027 zaplanowano odpowiednio w kwotach 47.026.821,63 zł i 56.258.760,26 zł (przy wykonanych w 2024 r. na poziomie 9.934.731,48 zł oraz przewidywanym wykonaniu w 2025 r. na poziomie 30.483.062,44 zł), co oznacza znaczący wzrost ww. dochodów. Wydatki majątkowe w latach 2026 - 2027 również wzrosną i planuje się, że wyniosą odpowiednio 52.521.335,58 zł i 60.258.760,26 zł (przy wykonanych w 2024 r. na poziomie 14.270.537,66 zł oraz przewidywanym wykonaniu w 2025 r. na poziomie 41.195.855,68 zł). Z objaśnień załączonych do wieloletniej prognozy finansowej wynika, że prognozę dochodów majątkowych sporządzono w oparciu o zadania, na które gmina otrzymała dofinansowanie lub mające szansę na uzyskanie dofinansowania z: Rządowego Funduszu Polski Ład, Programu PROW 2014-2020, Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 - 2027, Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 - 2027, Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021 - 2027, Rządowego Programu Odbudowy Zabytków,

Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowane kwoty dochodów obarczone są ryzykiem ich niewykonania na planowanym poziomie. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej gminy.

Skład Orzekający wyraża pogląd, iż spłata kredytu będącego przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia przez gminę ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań, o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej. Należy jednak podkreślić, że przedmiotowe obliczenia zostały dokonane przy uwzględnieniu obciążenia budżetu spłatą dotychczas zaciągniętych zobowiązań oraz planowanych do zaciągnięcia. Przestrzeganie limitów określonych w u.f.p. nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Jacek Kalus